



**ΔΕ**



# **ΦΟΒΑΜΑΙ ΤΙΠΟΤΑ**

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ



**ΜΠΕΑΤΡΙΤΣΕ ΣΑΛΒΙΟΝΙ**

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΦΩΤΕΙΝΗ ΖΕΡΒΟΥ



«Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.»

Εκδόσεις Πατάκη – Ξένη λογοτεχνία

Σύγχρονη ξένη λογοτεχνία – 627

Μπεατρίτσε Σαλβιόνι, *Δε φοβάμαι τίποτα*

Beatrice Salvioni, *La Malnata*

Μετάφραση: Φωτεινή Ζερβού

Υπεύθυνη έκδοσης: Σταύρη Ιωαννίδου

Διόρθωση: Αλέκα Πλακονούρη

Σελιδοποίηση: Χριστίνα Κωνσταντινίδου

Η εικόνα εξωφύλλου παραχωρήθηκε από τον αρχικό δικαιούχο

στη Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ, 2025

Copyright© Giulio Einaudi Editore 2022

Copyright© για την ελληνική γλώσσα, Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ

(Εκδόσεις Πατάκη), 2021

Πρώτη έκδοση στην ιταλική γλώσσα από τις εκδόσεις

Giulio Einaudi Editore s.p.a, Τορίνο, 2023

Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη,

Αθήνα, Φεβρουάριος 2025

KET Δ957 ΚΕΠ 1/25

ISBN 978-960-16-4776-0



ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ - ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: [info@patakis.gr](mailto:info@patakis.gr), [sales@patakis.gr](mailto:sales@patakis.gr)

ΜΠΕΑΤΡΙΤΣΕ ΣΑΛΒΙΟΝΙ

# Δε φοβάμαι τίποτα

*μυθιστόρημα*

*Μετάφραση από τα ιταλικά*

ΦΩΤΕΙΝΗ ΖΕΡΒΟΥ



Στο κοριτσάκι που ήμουν.  
Και πρώτα απ' όλα σε όλους αυτούς που μου δίδαξαν  
ν' ακούω πάντα τη φωνή του.

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ <i>Μην το πεις σε κανέναν</i> . . . . .	11
ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ <i>Εκεί που αρχίζει και τελειώνει ο κόσμος</i> . . . . .	17
ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ <i>Το αυριανό αίμα και τα σημερινά λάθη</i> . . . . .	127
ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ <i>Η δοκιμασία του θάρρους</i> . . . . .	169
ΤΕΤΑΡΤΟ ΜΕΡΟΣ <i>Η κομμένη γλώσσα της χήνας</i> . . . . .	215
ΕΠΙΛΟΓΟΣ <i>Το σχήμα της φωνής</i> . . . . .	269
Ευχαριστίες . . . . .	281
Σημειώσεις . . . . .	285

## ΠΡΟΛΟΓΟΣ

### *Μην το πεις σε κανέναν*

Είναι δύσκολο να διώξεις από πάνω σου το σώμα ενός νεκρού.

Το ανακάλυψα όταν ήμουν δώδεκα χρόνων, με το αίμα να τρέχει από τη μύτη κι από το στόμα μου και το εσώρουχό μου τυλιγμένο στον αστράγαλο.

Οι πέτρες στην όχθη του ποταμού Λάμπρο έγδερναν τον αυχένα και τον γυμνό πρισινό μου, η πλάτη μου είχε βουλιάξει στη λάσπη. Το σώμα του με πίεζε στην κοιλιά, βαρύ και ακόμα ζεστό. Τα μάτια του ήταν γυάλινα και κενά, στο πιγούνι έτρεχαν σάλια και το ανοιχτό του στόμα μύριζε άσχημα. Προτού σωριαστεί, με είχε κοιτάξει με αλλοιωμένα από τον φόβο χαρακτηριστικά, το ένα χέρι χωμένο στο εσώρουχό του, οι κόρες των ματιών του, διασταλμένες και μαύρες, ήταν σαν να έλιωναν και να κυλούσαν στα μάγουλα.

Είχε πέσει μπροστά, τα γόνατά του με πίεζαν ακόμα στους μηρούς, που είχε κρατήσει ανοιχτούς. Τώρα πια ήταν ακίνητος.

«Ήθελα μόνο να σταματήσει» είπε η Μανταλένα. Άγγιξε το κεφάλι της εκεί που το αίμα και η λάσπη είχαν ξεραθεί και είχαν γίνει ένα με τα μπερδεμένα μαλλιά. «Έπρεπε να το κάνω οπωσδήποτε».

Πλησίασε. Το λεπτό της φόρεμα είχε κολλήσει στο βρεγμένο δέρμα και διέγραφε το νευρώδες σώμα.

«Έρχομαι, μην κουνηθείς» είπε.

Μα εγώ δεν είχα καταφέρει ακόμα να κουνηθώ – το σώμα μου είχε γίνει κάτι μακρινό και ξεχασμένο, σαν δόντι που είχε πέσει. Ένωθα μόνο στα χείλη και στη γλώσσα τη γεύση του αίματος και δυσκολευόμουν να ανασάνω.

Η Μανταλένα ήρθε δίπλα μου στα τέσσερα, οι πέτρες έτριξαν κάτω από τα γυμνά πόδια της. Οι κάλτσες της ήταν μούσκεμα και είχε χάσει το ένα παπούτσι. Άρχισε να σπρώχνει με τα δύο χέρια το στήθος του άντρα, ύστερα χρησιμοποίησε τους αγκώνες, μετά το μέτωπο. Συνέχισε να προσπαθεί, αλλά δεν κατάφερε να τον μετακινήσει.

Όταν πεθαίνεις, γίνεσαι πολύ βαρύς, όπως ο γάτος στην αυλή του Νοέ, γεμάτος χρώματα, με τα αηδιαστικά σπλάχνα του να κρέμονται και αμέτρητες μύγες να τρώνε τη μούσούδα και τα μάτια του. Εμείς οι δύο τον είχαμε θάψει πίσω από την περιφραξή με τις χήνες.

«Δεν μπορώ μόνη μου» είπε η Μανταλένα. Τα μαλλιά της, κολλημένα στο πρόσωπο, έσταζαν. «Πρέπει να με βοηθήσεις».

Η φωνή της αντήχησε δυνατά μέσα στο κεφάλι μου. Με δυσκολία τράβηξα το ένα χέρι, που το βάρος του σώματός του το είχε πλακώσει και ύστερα το άλλο. Ακούμπησα τις παλάμες στο στήθος του άντρα και έσπρωξα. Από πάνω μας η καμάρα της γέφυρας και ένα κομμάτι συννεφιασμένου ουρανού, και από κάτω μας οι βρεγμένες, γλιστερές πέτρες. Ολόγυρα ο θόρυβος του ποταμού.

«Πρέπει να σπρώξεις απότομα, με όλη σου τη δύναμη».

Έκανα όπως μου είπε. Όταν έπαιρνα αναπνοή, μου ερχόταν η αηδιαστική, γλυκερή μυρωδιά της κολόνιας του.

Η Μανταλένα με κοίταξε και είπε: «Τώρα».

Σπρώξαμε μαζί, εγώ έβγαλα μια κραυγή, καμπύλωσα το σώμα μου και ξεκόλλησε από πάνω μου. Έπεσε με την πλάτη δίπλα μου, με γουρλωμένα μάτια, ορθάνοιχτο στόμα και κατεβασμένο παντελόνι. Η αγκράφα της ζώνης κουδούνισε καθώς χτύπησε στις πέτρες.

Μόλις απελευθερώθηκα από το βάρος του, γύρισα στο πλάι, έφτυσα σάλια με αίμα, έτριψα με τα δάχτυλα τα χείλη και τα ρουθούνια μου για να διώξω τη μυρωδιά του. Για μια στιγμή δεν μπορούσα να πάρω ανάσα, ύστερα μάζεψα τα πόδια στο στήθος και προσπάθησα να ανασάνω. Το λάστιχο του εσώρουχού μου είχε κοπεί, το ύφασμα είχε σκιστεί, είχε τρυπήσει από τη φτέρνα μου. Κλότσησα με θυμό για να το βγάλω και τράβηξα κάτω τη φούστα, που ήταν μαζεμένη πάνω από τον αφαλό, ώστε να καλύψω τη γύμνια μου. Η κοιλιά μου κρύωνε και πονούσα παντού.

Η Μανταλένα σηκώθηκε, καθάρισε τη λάσπη τρίβοντας τις παλάμες στους μηρούς. «Είσαι καλά;» με ρώτησε.

Δάγκωσα τα χείλη μου και κούνησα καταφατικά το κεφάλι. Ένωθα έναν κόμπο στον λαιμό. Αλλά δεν έκλαιγα. Εκείνη μου το είχε μάθει. Μόνο οι χαζοί κλαίνε.

Η Μανταλένα έδωξε τα μαλλιά που της είχαν κολλήσει στο μέτωπο. Τα μάτια της ξαφνικά σαν να μίκρυναν και το βλέμμα της σκλήρυνε.

Έδειξε το πτώμα και είπε γλείφοντας το αίμα που είχε μαζευτεί κάτω από τη μύτη της: «Δε θα καταφέρουμε να το μετακινήσουμε. Θα πρέπει να τον κρύψουμε εδώ».

Σηκώθηκα για να πάω κοντά της. Έχανα την ισορροπία μου, οι δερμάτινες σόλες των παπουτσιών μου γλιστρούσαν. Κρατήθηκα από εκείνη, έσφιξα τα δάχτυλά μου γύρω από τον καρπό της. Η μυρωδιά του ποταμού κάλυπτε τα πάντα. Η Μανταλένα έτρεμε, μα όχι από φόβο. Η Μαντα-



λένα δε φοβόταν τίποτα. Ούτε τον σκύλο του κυρίου Τρε-σόλντι, που έδειχνε απειλητικά τα δόντια του και έβγαζε αφρούς από το στόμα, ούτε το πόδι του διαβόλου που κατεβαίνει από την καμινάδα στην ιστορία που λέγανε οι μεγάλοι. Ούτε το αίμα ή τον πόλεμο.

Έτρεμε γιατί βράχθηκε όταν αυτός την άρπαξε από τα μαλλιά και την έσυρε μέσα στο ποτάμι, ενώ αυτή προσπαθούσε να ξεφύγει κλοτσώντας και φωνάζοντας. Για να την αναγκάσει να σταματήσει, της είχε βουτήξει το κεφάλι μέσα στο νερό και όση ώρα το κρατούσε βυθισμένο, τραγουδούσε με βραχνή φωνή, όπως αυτές του ραδιοφώνου: «*Parlami d'amore Mariù, tutta la mia vita sei tu*».\*

«Πρέπει να βρούμε κλαδιά» είπε η Μανταλένα «μεγάλα κλαδιά». Αλλά συνέχιζε να έχει το βλέμμα της καρφωμένο στο ακίνητο, γεμάτο προεξοχές και κοιλότητες σώμα, που πριν από λίγο μου έσφιγγε τους καρπούς και έχωνε τη γλώσσα του στο στόμα μου· μου φαινόταν πως την ένιωθα ακόμα, και στο δέρμα μου την ανάσα και τα δάχτυλά του. Το μόνο που ήθελα ήταν να κοιμηθώ. Εκεί, ανάμεσα στους βράχους, με τον ήχο του νερού, αλλά η Μανταλένα ακούμπησε το χέρι της στον ώμο μου και είπε:

«Πρέπει να βιαστούμε».

Κυλήσαμε το πτώμα από την όχθη, το σύραμε μέχρι τη μία από τις δύο κολόνες της γέφυρας, το αφήσαμε, κουβαριασμένο, να ακουμπά στον τοίχο, που έσταζε από την υγρασία. Είχε τους αγκώνες του τεντωμένους, τα δάχτυλα άκαμπτα και το στόμα ανοιχτό. Το πρόσωπό του δε θύμιζε πια καθόλου τον νεαρό που ήταν: κομψός και υπερόπτης, με το μακρύ με τσάκιση παντελόνι, την καρφίτσα της φασιστικής νεολαίας και την ιταλική σημαία στο πέτο, που

---

\* Μίλα μου γι' αγάπη, Μαριού. Όλη μου η ζωή είσαι εσύ. (Σ.τ.Μ.)

έστρωνε τα μαλλιά με τη χτένα από ταρταρούγα και επαναλάμβανε γελώντας: «Είστε ένα τίποτα».

Μαζέψαμε τα κλαδιά που ξεβράζει το ποτάμι στην όχθη όταν φουσκώνει, ανάμεσα στις φωλιές που φτιάχνουν οι πάπιες και στα κανάλια αποστράγγισης· τα βάλαμε πάνω στο μισοβυθισμένο στο νερό σώμα. Στοιβάξαμε από πάνω πέτρες και ρίζες, για να μην το παρασύρει το νερό αν φουσκώσει το ποτάμι.

«Πρέπει να του κλείσουμε τα μάτια» είπε η Μανταλένα καθώς άφηνε την τελευταία πέτρα, σε μέγεθος γροθιάς. «Έχω δει να το κάνουν».

«Εγώ δε θέλω να τον αγγίξω».

«Εντάξει. Θα το κάνω εγώ».

Ακούμπησε την παλάμη της στο χλωμό πρόσωπο και με τον αντίχειρα και το μεσαίο δάχτυλο του έκλεισε τα βλέφαρα.

Με τα μάτια κλειστά και το στόμα ανοιχτό, με τα κλαδιά και τις πέτρες να τον σκεπάζουν, έμοιαζε με κάποιον που βλέπει εφιάλτη στον ύπνο του, αλλά δεν καταφέρνει να ξυπνήσει.

Στύφαμε τις φούστες και τις κάλτσες μας. Η Μανταλένα έβγαλε το παπούτσι που της είχε απομείνει, το έβαλε στην τσέπη. Εγώ έκανα το ίδιο με το εσώρουχό μου: ένα μαλακό, λασπωμένο κουρέλι, που μάζεψα από κάτω.

«Τώρα όμως πρέπει να φύγω» είπε.

«Πότε θα ξανασυναντηθούμε;»

«Σύντομα».

Καθώς περπατούσα προς το σπίτι, με τις κάλτσες να τρίζουν μέσα στα παπούτσια μου, ξανασκεφτόμουν την εποχή που ακόμα δεν είχε συμβεί τίποτα. Πριν περίπου από έναν χρόνο η φούστα που φορούσα ήταν στεγνή και ατσαλάκωτη, ακουμπούσα την κοιλιά μου στο κιγκλίδωμα

της Γέφυρας των Λεόντων, για να κοιτάξω από μακριά τη Μανταλένα, και το μόνο πράγμα που ήξερα γι' αυτή ήταν ότι έφερε κακοτυχία. Δεν ήξερα ακόμα ότι αρκούσε μία της λέξη για να σωθείς ή να πεθάνεις, για να επιστρέφεις στο σπίτι με βρεγμένες κάλτσες ή να κοιμηθείς για πάντα με το πρόσωπο βυθισμένο στο ποτάμι.